

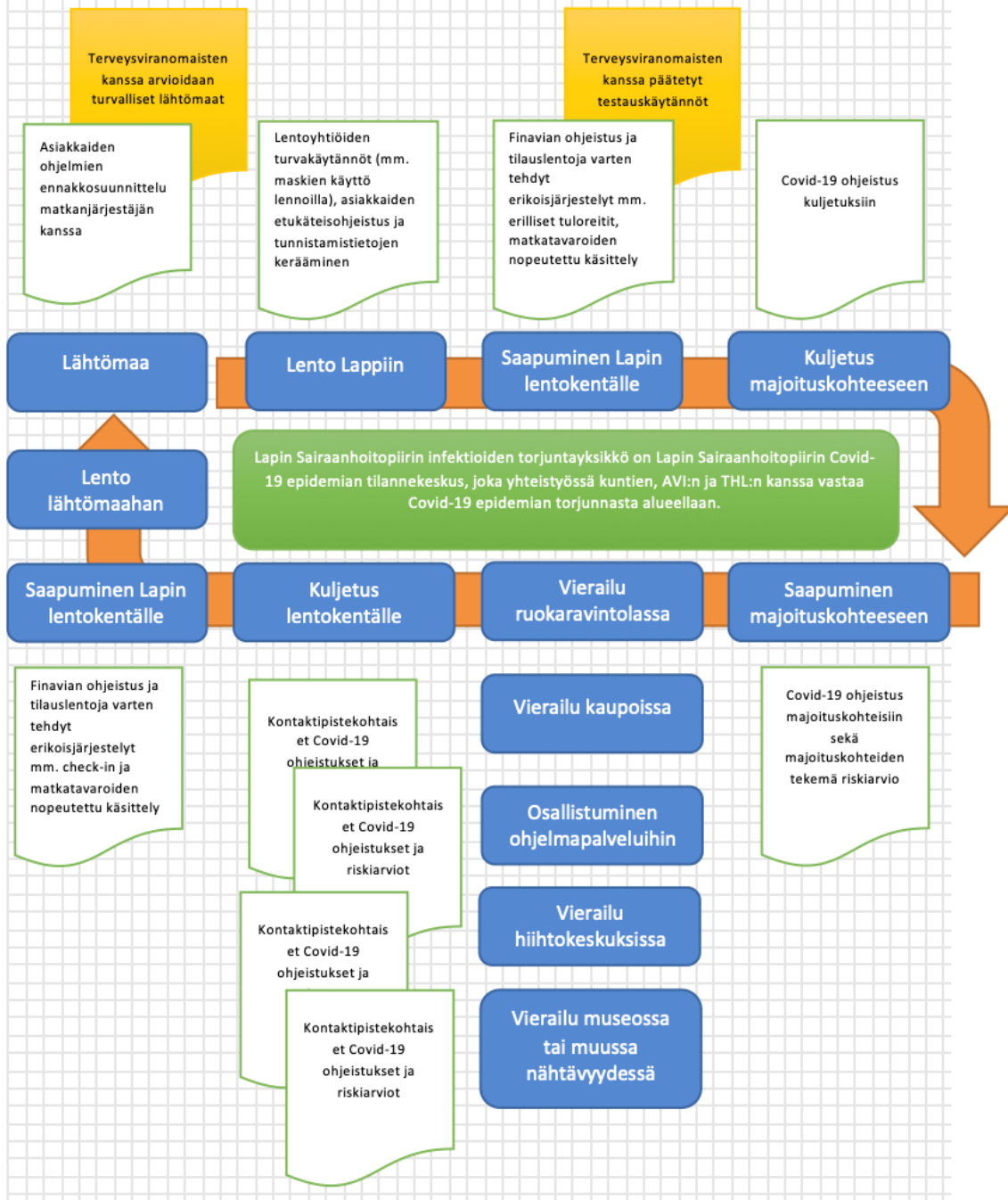

Sallan Poropuisto covid-19 riskienhallintamalli

- Toimintamalli on toteutettu Lapin matkailukohdetason covid-19 riskienhallintamallin 1.7 pohjalta
- Sallan Poropuiston toimintamalli toteutetaan yhteistyössä kunnan perusterveydenhuollon kanssa, Paula Kaakkurivaara johtavan lääkärin sekä Lapin sairaanhoitopiirin Covid-19 tilannekuvasta ja epidemian torjunnan johtamisesta vastaava taho Rovaniemellä, Markku Broas, Lapin sairaanhoitopiirin infektioylilääkäri.
- Tartuntatautilain mukaisesti Lapin aluehallintovirasto valvontatehtävänsä ohella tarvittaessa yhteen sovittaa eri viranomaisten toimintaa, sekä tekee tarvittaessa hallinnollisia päätöksiä esimerkiksi kuntarajat ylittävissä tapauksissa.
- Malli on rakennettu ryhmissä palveltavia matkapakettiasiakkaita varten ja näin ollen ryhmät ovat kohortoituja vrt. karanteeni. Näiden ryhminä palveltavien asiakkaiden asiakkaan polku, ohjelma, aikataulut ja osanottajat ovat tiedossa jo etukäteen. Näin ollen asiakkaiden kontaktipisteet ovat etukäteen tiedossa ja niille on valmisteltu tartuntatautien hallinnan näkökulmasta riskiarviot ja riskien hallintasuunnitelmat. Lisäksi asiakasryhmien kontaktipisteet on minimoitu jo ohjelman suunnitteluvaiheessa yhdessä matkanjärjestäjien kanssa.
- Valtioneuvoston Covid-19 hybridistrategian mukaisesti Suomessa toteutetaan laajaa testaamista kaikille, joiden oireet voivat viitata Covid-19 infektiin (testaa, jäljitä, eristä ja hoida). Tämän lisäksi järjestetään normaalin testaamisen rinnalle matkakohteeseen tuleville charter-matkailijoille erillinen testaaminen. Sairaanhoitopiirin ja kuntien tartuntataudeista vastaavat viranomaiset päättävät testauksen laajuudesta sen hetkisen epidemiologisen tilanteen mukaan. Sallan Poropuisto tukee ja mahdollistaa asiakkaiden laajamittaisen testauksen matkakohteissa tarvittaessa.
- Riskienhallintatoimenpiteet matkakohteessa perustuvat riskiarvioon, jossa asiakkaan kontaktipisteet on arvioitu neliportaisella riskiarviolla. Toimintamalli pohjautuu riskin tasoon. Mallissa on otettu huomioon matkailijat, henkilökunta ja työsuojelu sekä paikallisväestö.
- Mallissa on hyödynnetty THL:n, MaRan ja muiden antamia ohjeistuksia, ohjeet ovat liitteinä.
- Ohjetta päivitetään vähintään kerran kuukaudessa tai tarpeen mukaan useammin.
- Ohje käydään koko henkilökunnan kanssa läpi koulutuksissa yleisellä tasolla, sekä työpisteissä yksityiskohtaisesti. Malli on huomioitu työsuojelun vuosisuunnitelmassa ja riskikartoituksissa, ja tiimikohtaisissa tuotekorteissa ja työohjeissa.
- Ohjeeseen kuuluu alueellisen viranomaisen tekemä tarkistuslista, sekä tarkistuskävely asiakaspolun osalta, minkä avulla toiminnot tarkistetaan.

ASIAKKAAN POLKU

ASIAKKAAN POLUN KONTAKTIPISTEKOHTAISET COVID-19 OHJEISTUKSET JA RISKIARVIOT

Asiakkaan polusta on tehty koko matkailukohdetason riskiarvio. Riskiarvion pohjalta on määritelty asiakaskontaktipisteet ja tilanteet, joissa Lapin matkailukohdetasolla on yhteistyössä elinkeinon ja Lapin sairaanhoitopiirin kanssa päätetty vaadittavan myös asiakkailta kasvomaskien käyttöä. Tämän lisäksi tulee aina noudattaa THL ja TTL yleisiä hygieniaohjeita: käsidesinfektio/-pesu, turvavälit, yskimishygienia sekä ohjeistukset pintojen puhdistuksesta ja desinfioinnista.

RISKIARVIO

Kontaktipisteen riskiarviomalli

Onko kontaktipisteessä 2 tai useampi henkilöä lähikontaktissa? (alle 2 metriä)

- EI (0)
- KYLLÄ (1)

Kuinka kauan kontakti kestää?

- N/A (0)
- < 60s (1)
- 1-10min (2)
- >10min (3)

Onko kontaktipiste fyysisesti raskas? (aiheuttaa hengästy mistä ja hengitysaerosolien leviämistä)

- Lievä (0)
- Keskiraskas (1)
- Hyvin raskas (2)

Kuinka tehokkaasti välineet voidaan puhdistaa ja desinfioida?

- Ei desinfiointitarvetta (0)
- Helppo (<5min) (1)
- Keskivaikea (5-10min) (2)
- Vaikea (10+min) (3)

Onko kontaktipisteessä onnettomuusriskiä

- Lievä (0)
- Keskikorkea (1)
- Korkea (2)

Kontaktipisteen riskitaulukko (SAMPLE)

Tulos = 0-3	Tulos = 4-5	Tulos = 6-7	Tulos = 8-11
Normaali infektion leviämisoriski	Matala infektion leviämisoriski	Keskikorkea infektion leviämisoriski	Korkea infektion leviämisoriski

Kontaktipisteiden riskit yhteenveto

Kontaktipiste	Riskiarvion tulos	Riskitaso
1. Kuljetukset	1+3+0+3+0	keskikorkea+
2. Vastaanotto ohjelmiin	1+2+0+1+0	matala
3. Pukeutuminen	1+3+1+2+0	keskikorkea+
4. Sisätiloissa annettavat turvallisuusohjeet	1+2+0+1+0	matala
5. Ateriat ravintolaympäristössä	1+3+0+1+0	matala
6. Ateriat maastossa	0+0+0+3+0	normaali
7. Rekiretket	1+2+0+0+1	matala
8. Hiihto, lumikenkäily	0+0+1+2+0	normaali
9. Husky- ja poroajot	1+3+0+0+1	matala
10. Varusteiden vuokraaminen	0+2+0+1+0	normaali
11. Sauna	1+3+0+1+0	matala

RISKIEN IDENTIFIOINTI JA HALLINTASTRATEGIAT

1. Kuljetukset Keskikorkea +

Tunnistetut riskit	Strategiat
Riski 1: Kuljetuksissa asiakkaat asettuvat lähikontaktiin yli 15 minuutin ajaksi	Strategia 1: Kuljettajan sekä asiakkaiden on käytettävä kasvomaskeja.
Riski 2: Bussit ovat suljettuja sisätiloja, joissa viruspartikkelit voivat levitä matkustajien keskuudessa	Strategia 2: Sekä asiakkaat että työntekijät käyttävät maskeja.
	Strategia 3: Rajoitetaan bussien asiakaskapasiteettia
	Strategia 4: Asiakashakujen kokoontumispisteet sijoitetaan ulos
	Strategia 5: Kuljettaja ensimmäisenä ulos ja viimeisenä sisään
	Strategia 6: Korkean koskettelun pintojen puhdistus kuljetusten välissä

2. Vastaanotto matala

Tunnistetut riskit	Strategiat
Riski 1: Asiakkaat jonottavat sisätiloissa, turvaetäisyyksiä vaikea valvoa, lähikontakti mahdollisesti jopa 15 minuuttia tai yli	Strategia 1: Otetaan käyttöön etä check-in kaikille asiakkaille
Riski 2: Vastaanottohenkilökunta asiakkaiden kanssa lähikontaktissa 15 minuuttia tai pidempään	Strategia 2: Hotellihuoneiden avaimet ovissa valmiina
	Strategia 3: vastaanottotiskille pisarasuoja pleksi henkilökunnan ja asiakkaiden väliin
	Strategia 4: Sisätiloissa vaaditaan asiakkailta ja henkilökunnalta maskin käyttöä
	Strategia 5: turvaetäisyyksien merkitseminen lattiaan tarroilla
	Strategia 6: Puhelinlinja asiakkaille yleisiä kysymyksiä ja ohjelmalveluiden varauksia varten
	Strategia 7: Asiakkaat pitävät avaimet koko oleskelun ajan, tämän jälkeen avaimet desinfioidaan

3. Pukeutuminen Keskikorkea + normaali

Tunnistetut riskit	Strategiat
Riski 1: asiakkaat sisätiloissa ja lähikontaktissa toisten asiakkaiden tai henkilökunnan kanssa yli 15 minuuttia	Strategia 1: Vaatevaihdot tehdään ohjatusti ja aikataulutetusti perhe kerrallaan
Riski 2: Pukeutuminen voi olla hengästyttävää aiheuttavaa	Strategia 2: Henkilökunnalla ja asiakkailla maski varusteiden vaihdon yhteydessä
Riski 3: Vaatteiden pintojen kautta leviävät virukset	Strategia 3: Vaatteet virus käsitellään: pesukestävät mm kypärämyssyt pestään 60c lämpötilassa, kengät ja kypärät desinfioidaan, haalarit ja hanskat lämmitetään 60c lämpötilaan vähintään 30 minuutin ajan.
	Strategia 4: Vaatteiden palautuksen ja käsittelyn yhteydessä henkilökunnan riittävä suojautuminen
	Strategia 5: Desinfioitujen vaatteiden selkeä merkintä ja säilytys eri tilassa kuin likaisten vaatteiden, jotta sekaannuksia ei tule
	Strategia 6: Ostetaan yhdessä joidenkin matkanjärjestäjien kanssa kaikille omat käsineet ja kypärämyssy

4. Annettavat turvallisuusohjeet

Matala → normaali

Tunnistetut riskit	Strategiat
Riski 1: Asiakkaille annetaan suulliset ohjeet	Strategia 1: Turvaohjeet annetaan ulkona ja pidetään turvavälit
Riski 2: Auditorio sisätiloissa yli 15 min	Strategia 2: Auditorion iso koko otetaan turvavälit huomioon
	Strategia 3: Maskin käyttö sekä työntekijöillä että asiakkaila

5. Ateriat ravintolaympäristössä
matala

Tunnistetut riskit	Strategiat
Riski 1: Asiakkaat sisätiloissa yli 15 minuuttia ja mahdollisessa lähikontaktissa henkilökunnan kanssa	Strategia 1: Ravintolan tiskillä pisarasuoja pleksi
Riski 2: kovaääninen puhe nostaa leviämiskiä	Strategia 2: henkilökunnalla kasvosuojaimet, asiakkailla kasvosuojaimet muuten kuin ruokaillessa
Riski 3: Likaisten astioiden ja muiden pintojen kautta leviävät virukset	Strategia 3: ohjeistetaan hiljaiseen keskusteluun
	Strategia 4: pöytien ja muiden pintojen puhdistus 2-4 tunnin välein tai asiakkaiden vaihtuessa pöydissä
	Strategia 7: huolehditaan käsihygieniasta likaisia astioita käsitellessä
	Strategia 8: Desinfointiainetta saatavilla kaikissa ravintolatilissa
	Strategia 9: lattiaan merkityt turvaetäisyys mitoitukset jonotuspaikkoihin
	Strategia 10: Ryhmien ruokailujen aikataulutus ja tilojen mitoitus väljästi
	Strategia 11: ruokaa valmistavalla keittiöhenkilökunnalla pisarasuoja tai kasvomaski

Seurattavat toimintaohjeet:

<http://www.avi.fi/web/avi/ohje-ravintoloiden-toiminnan-rajoittamisesta-ja-valvonnasta>

6. Ateriat maastossa (ulkona)

normaali

Tunnistetut riskit	Strategiat
Riski 1: Asiakkaat ruokailevat ulkotiloissa liian tiiviisti	Strategia 1: Huolehditaan asiakkaiden välisistä turvaetäisyyksistä
Risk 2: kokoonnutaan lämmittelemään nuotiolle liian tiiviisti	Strategia 2: henkilökunta annostelee ruoat asiakkaille ja tarjoillaan valmiiksi voideltuja leipiä
Risk 3: asiakkaat ottavat ruokaa buffet-tyylisesti, jolloin virukset saattavat levitä pinnoilla	Strategia 3: Henkilökunta kerää likaiset astiat kuljetuslaatikkoon ja huolehtii omasta käsihygieniasta, likaiset astiat pestään ravintolan keittiössä kuten muutkin asiakkaiden astiat
Risk 4: likaisista astioista leviävät virukset	Strategia 4: Henkilökunta käyttää ruokaa valmistettaessa ja jakaessa kasvosuojainta ja kertakäyttöhanskoja

7. Rekiretket**Matala à normaali**

Tunnistetut riskit	Strategiat
Riski 1: Kypärien haku voi aiheuttaa lähikontaktin asiakkaan kanssa	Strategia 1: Kypäriä haettaessa asiakkaalla ja henkilökunnan jäsenellä hengityssuojain kasvojen edessä, Henkilökunnan edustajien huolehdittava etäisyydestä asiakkaaseen
Riski 2: Jos eri seurueista / perheistä olevat asiakkaat samassa reessä	Strategia 2: Eri seurueiden / perheiden jäsenet: otetaan turvaväli huomioon
Riski 3: onnettomuustilanne tai erikoistilanne voi aiheuttaa lähikontaktin asiakasta hoidettaessa / autettaessa	Strategia 3: Onnettomuus- tai erityistilanteissa henkilökohtaisen suojautumisen erityinen huomiointi (kasvomaski, kumihanskat aina ensiapupakkauksessa mukana) Mahd. veren ja /tai eritteiden tahraamat varusteet eristettävä ja pestävä ja desinf. huolella. Elvytystilanteissa puhalluselvytystä ei korona-aikana anneta (on virallinen SPR:n ohje)
Riski 4: Kypärän pintojen kautta leviävä virus	Strategia 4: Kypärien desinfiointi ja likaisten varusteiden säilytys eri paikassa kuin puhtaat

8. Hiihto, lumikenkäily**Normaali**

Tunnistettut riskit	Strategiat
Riski 1: Varusteiden jako tilanteessa lähikontakti henkilökunnan tai toisten asiakkaiden kanssa	Strategia 1: Varusteita haettaessa asiakkaalla ja henkilökunnan jäsenellä hengityssuojain tai kasvojen edessä
Riski 2: onnettomuustilanne tai erikoistilanne voi aiheuttaa lähikontaktin asiakasta hoidettaessa / autettaessa	Strategia 2: Henkilökunnan edustajien huolehdittava etäisyydestä asiakkaaseen
Riski 3: varusteiden pintojen kautta leviävä virus	Strategia 3: Onnettomuus- tai erityistilanteissa henkilökohtaisen suojautumisen erityinen huomiointi (kasvomaski, kumihanskat aina ensiapupakkauksessa mukana) Mahd. veren ja /tai eritteiden tahraamat varusteet eristettävä ja pestävä ja desinfioidaan huolella. Elvytystilanteissa puhalluselvytystä ei korona-aikana anneta (on virallinen SPR:n ohje)
	Strategia 4: Hiihtomonojen ja varusteiden desinfiointi ja likaisten varusteiden säilytys eri paikassa kuin puhtaat

9. Husky- ja poroajot

Matala **normaali**

Tunnistetut riskit	Strategiat
Riski 1: Jos eri seurueista / perheistä olevat asiakkaat ajavat kaksi päällä samalla reellä	Strategia 1: Eri seurueiden / perheiden jäsenet eivät saa jakaa rekeä, vaan ajavat omalla valjakolla / pororeellä
Riski 2: onnettomuustilanne tai erikoistilanne voi aiheuttaa lähikontaktin asiakasta hoidettaessa / autettaessa	Strategia 2: Onnettomuus- tai erityistilanteissa henkilökohtaisen suojautumisen erityinen huomiointi (kasvomaski, kumihanskat aina ensiapupakkauksessa mukana) Mahd. veren ja /tai eritteiden tahraamat varusteet eristettävä ja pestävä ja desinfiointi huolella. Elvytystilanteissa puhalluselvytystä ei korona-aikana anneta (on virallinen SPR:n ohje)

10. Varusteiden vuokraaminen

normaali

Tunnistetut riskit	Strategiat
Riski 1: Varusteiden jako tilanteessa lähikontakti henkilökunnan tai toisten asiakkaiden kanssa	Strategia 1: Varusteita haettaessa asiakkaalla ja henkilökunnan jäsenellä hengityssuojain tai kypärähuppu / buff kasvojen edessä
Riski 2: varusteiden pintojen kautta leviävä virus	Strategia 2: Varusteiden desinfiointi ja likaisten varusteiden säilytys eri paikassa kuin puhtaat

11. Saunat matala

Tunnistettut riskit	Strategiat
Riski 1: Asiakkaat sisätiloissa yli 15 minuuttia	Strategia 1: Tiloihin ohjeistus maksimi henkilömäärälle kerrallaan
Riski 2: Yleisten kosketuspintojen kautta leviävä virus	Strategia 2: Tilojen kosketuspintojen puhdistus säännöllisesti
	Strategia 3: Ohjeistetaan asiakasta saunaohjein (liite) puhdistautuminen ennen saunaa, kertakäyttöpefleettien käyttö jne

- Saunoja muistilista: Printattavat kyltit asiakkaille: <https://saunafromfinland.fi/wp-content/uploads/2020/05/Saunojan-muistilista.pdf>
- Sauna from finland corona-ajan siivousohjeistus yleisiin saunatiloihin: https://saunafromfinland.fi/wp-content/uploads/2020/05/Saunatilojen-siivousohjeet-epidemia-ajalle_SaunafromFinland_2020.pdf

HENKILÖSTÖ JA TYÖSUOJELU

- Työterveyslaitoksen ohjeistukseen pohjautuva toiminta: <https://hyvatyo.ttl.fi/koronavirusohjeistus>
- Eri toiminnoille tehdyt yleisohjeet (TTL, THL, MaRa jne), mistä johdetaan osastokohtaiset työohjeet
- Osana matkailutyöntekijöiden suojaamista on matalan kynnykset testaus ja testiin pääsy
- Jokaista matkailutyöntekijää ohjeistetaan käyttämään Koronavilkku sovellusta altistumisten nopean rajaamisen varmistamiseksi.
- Koulutuksella varmistetaan ohjeiden siirtyminen käytäntöön ja toiminnan turvallisuus

Työntekijöiden vastuut

- Jatkuva käsihygieniasta huolehtiminen. Käsidesin käyttö säännöllisin väliajoin sekä käsien pesu, Käsienpesuohjeet näkyvillä kaikissa henkilökunnan pesutiloissa: [https://www.who.int/gpsc/5may/How To HandWash Poster.pdf](https://www.who.int/gpsc/5may/How_To_HandWash_Poster.pdf)
- Turvaväleistä huolehtiminen ja lähikontaktien välttäminen sekä muihin työntekijöihin että asiakkaisiin silloin kun se on mahdollista. (etäisyys vähintään 1 metri ja kontaktin kesto alle 15 minuuttia)
- Kasvomaskien käyttö tilanteissa, joissa turvaväleistä tai muusta suojauksesta ei voida varmistua
- Työnantajan välitön tiedottaminen, mikäli oireita (kuume, yskä, hengen ahdistus, kurkkukipu, makuaistin heikkeneminen, lihassäryt, vatsaoireet) ilmaantuu.
- Oman työaseman ja muiden tilojen puhdistus ja desinfiointi vuoron vaihtuessa tai muuten päivittäin

Kasvomaskien käyttö

- Kasvomaskien käyttöä edellytetään työntekijältä, mikäli riittäviä turvavälejä (etäisyys vähintään 1 metri ja kontaktin kesto alle 15 minuuttia) asiakkaisiin tai kollegoihin ei pystytä varmistamaan eikä käytössä ole esimerkiksi suojaplexejä. Kasvomaskin käyttötarve on määritelty riskikartoituksessa ja työnantaja voi määritellä Suomen yleistä tasoa korkeamman suojauksen.
- Työturvallisuuden näkökulmasta Yritys oy edellyttää henkilökunnan käyttävän kasvomaskia ollessaan asiakaspalvelutyössä sisätiloissa, sekä ulkotiloissa ollessa ruoanlaittilanteessa tai safariohjelmajärjestelyjen erikoistilanteessa (onnettomuus tai muu lähikontaktia vaativa). Sisätiloissa ruoanvalmistusta tekeviltä edellytetään vähintään pisarasuojaa.

Työntekijöiden sairastuminen

- Jos työntekijä kokee oireita kotona, tulee hänen jäädä kotiin ja ottaa yhteys työnantajaan
- Jos työntekijä kokee oireita työpäivän aikana, tulee hänen ottaa välittömästi yhteys esimieheen ja poistua työpaikalta
- Molemmissa edellä mainituissa tapauksissa työntekijän on jäätävä omaehtoiseen eristykseen ja hakeuduttava välittömästi testiin. Työntekijä voi palata työhön, kun hän on saanut negatiivisen covid-testituloksen. Tällöin toimitaan normaalien työterveyshuollon ohjeiden mukaisesti.
- Mikäli testituloksena on positiivinen, toimitaan normaalisti terveydenhuollon ohjeistuksen mukaisesti.
- Jos työntekijä on ollut kontaktissa toiseen työntekijään tai asiakkaaseen, jolla on todettu positiivinen koronatestituloksena, tulee hänen seurata terveydenhuollon antamia ohjeita <https://koronaturvallinenlappi.fi/>

<https://www.omaolo.fi/palvelut/oirearviot/649>

Desinfointi vs. puhdistus

- Niin sanotut **alhaisen riskiluokan pinnat** voidaan puhdistaa heikosti emäksisellä aineella. Tällaisia pintoja ovat mm. lattiat ja muut alhaisen koskettelutajuuden pinnat, sekä pinnat joihin ei yleensä kosketa käsin.
- **Pinnat, joita kosketellaan usein ja erityisesti käsin** tulee desinfioida säännöllisesti useita kertoja päivässä. Tällaisia pintoja ovat mm. asiakaspäätteet, ovenkahvat, asiakaspalvelutiskit, kaiteet, katkaisijat, WC ja käsienpesupisteet, ravintolan asiakkaiden käyttämät pöydät ja tuolien otepinnat desinfioidaan jokaisen asiakkaan välillä. <https://hyvatyo.ttl.fi/koronavirusohjeistus>
- **Vuokravälineet tulee desinfioida jokaisen käytön jälkeen.** Kovat pinnat voidaan pyyhkiä desinfiointiliuoksella. Vuokravälineissä desinfioidaan erityisesti kahvat ja muut usein kosketeltavat pinnat.
- **Asiakasvaatteet tulee desinfioida tai pestä vähintään 60 asteessa jokaisen käyttökerran jälkeen.**

Riskiryhmät:

- Riskiryhmässä olevien kanssa keskustelu ja työn riskien arviointi erikseen THL ohjeistuksen mukaan, tarpeen vaatiessa työterveyshuolto apuna. <https://thl.fi/fi/web/infektiotaudit-ja-rokotukset/ajankohtaista/ajankohtaista-koronaviruksesta-covid-19/vakavan-koronavirustaudin-riskiryhmat>

ASIAKKAAT

- Asiakkaille annetaan yleiset toimintaohjeet matkanjärjestäjän kautta ennen lähtöä kotimaasta
  - Lapin turvallisen matkustamisen toimintaohjeet ja sitoutuminen niihin
  - Matkavakuutus ja sen kattavuus poikkeustilanteessa
  - Varautuminen poikkeusjärjestelyihin ja karanteeniin
  - Varautuminen riskeihin itselleen ja läheisilleen
  - Koronan oireiden tunnistaminen ja niihin reagoiminen
  - asiakkailta tullaan edellyttämään omia maskeja tietyissä tilanteissa
- Kaikista asiakkaista kerätään yhteystiedot myöhempää kontaktointia varten yhteistyössä matkanjärjestäjän kanssa
- Asiakkaita ohjeistetaan puhdistamaan kätensä käsidesinointipisteissä (automaatti tai pumppupullot)
  - rakennusten sisääntulo-ovilla
  - lisäksi sisätiloissa myös kriittisissä pisteissä kuten ruokailutiloissa useita ja vastaanottotiskeillä jotta käyttö helppoa
  - bussien sisäänmenopisteillä

PAIKALLISVÄESTÖN SUOJAAMINEN

- Paikallisväestöä suojataan mm. jakamalla matkailijoille etukäteistietoja ohjeistusta siitä, miten matkakohteessa tulee toimia
- Matkailijoita ei viedä alueen kauppoihin tai muihin paikallisväestön kohtaamispaikkoihin tarpeettomasti
- Paikallisväestön informointi alueen matkailuyhdistyksen kautta koordinoitusti
- Paikallisille tarjotaan kontaktihenkilö kysymyksiin matkailuun liittyen alueella koordinoitusti
- Osa paikallisväestön suojaamisesta on myös matkailutyöntekijöiden tehokas testaaminen, koordinoidaan yhdessä terveydenhuollon kanssa
- Kohteessa on käytössä yleistä linjaa tiukempi maskisuositusmatkailijoille ja työntekijöille
- Sallan Poropuiston nettisivuilla avoin tiedotus yrityksen koronaturvallisesta toimintamallista

TESTAAMINEN

- Kuntaan järjestetään testauspiste, joko yleinen tai hotellissa oma. Hallituksen määrittelemään terveiltä otettavaan 2. testiin pyritään käyttämään esimerkiksi Ag-pikatestejä, jolloin Yritys oy sitoutuu kustantamaan testit ja testaushenkilön tarvittaessa. Oireellisille henkilöille testauksen määrittelee Lapin sairaanhoitopiirin ja lentokenttäkuntien tartuntatautiviranomaiset epidemiologisen tilanteen perusteella.
- Kaikilta maahan tulevilta kerätään tunnistetiedot (nimi, syntymäaika, puhelinnumero, lennon numero, matkanjärjestäjä ja majoituspaikka) testausta varten sähköiseen järjestelmään
- Kerättyä tietoa voidaan hyödyntää myös jäljitystyössä
- Rovaniemen ammattioppilaitos REDU on vahvistanut voivansa kouluttaa tarvittavat näytteenottajat
- Lapin sairaanhoitopiiri/Nordlab / terveyskeskuksen laboratorio tekevät ehdotukset näytteenottolaitteistosta
- Suomen Valtioneuvoston hybridistrategian mukaisesti matkailijoita ja työntekijöitä ohjataan aktiivisesti testaukseen lievissäkin oireissa.

COVID-19 TARTUNTOJEN JÄLJITYSTYÖ

- Covid-19 potilaan positiivinen testitulos käynnistää Lapin sairaanhoitopiirin ja kyseisen kunnan tartunnan jäljitystyön välittömästi. Tässä noudatetaan LSHP ohjetta: Toimintaohje koronavirusinfektion Covid-19 epäilyssä. Etukäteinen matkanjärjestäjän tieto matkustajien henkilötiedoista, ohjelmista ja aikatauluista edesauttaa tartuntojen jäljitystyötä.

COVID-19 POSITIIVISEN POSITIIVISEN POTILAAN ERISTÄMINEN

- Covid-19 positiivinen potilas tulee eristää välittömästi. Eristyksen kesto on oireiden kesto ja 2 oireetonta päivää (48 t), kuitenkin vähintään 14 vuorokautta. Eristämis päätöksen tekee tartuntatautilain perusteella kunnan tartuntatautilääkäri. Mikäli potilas ei vaadi terveydenhuollon yksikössä tapahtuvaa hoitoa, hänelle järjestetään oma erillinen eristystila, esimerkiksi mökki tai hotellihuone. Perhe tai muu vastaava seurue voivat tartuntatautiviranomaisen harkinnan perusteella majoittua samaan yksikköön. Eristyspotilaan kontaktoinnista / seurannasta vastaa terveydenhuollon viranomaiset ja hänen huoltonsa tehdään yhteistyössä sosiaali- ja terveysviranomaisten ja matkailuyritysten kanssa. Terveydenhuollon tartuntatautiviranomaiset ohjeistavat terveysturvallisuuden toteuttamisesta.

COVID-19 POSITIIVISELLE POTILAALLE ALTISTUNEEN KARANTEENI

- Kunnan tartuntatautiviranomaiset selvittävät Covid-19 positiiviselle potilaalle altistuneet ja asettavat heidät tartuntatautilain perusteella karanteeniin. Altistumisten jäljityksessä hyödynnetään mm. palvelutuottajien asiakasryhmien aikatauluista ja osallistujista keräämää ja tallentamaa tietoa. Altistuneita neuvotaan välttämään sosiaalisia kontakteja ja matkustamista sekä seuraamaan oireiden kehittymistä 14 vrk ajan viimeisen altistumisen jälkeen. Perhealtistuksissa karanteenin pituus on 21 vuorokautta (3 viikkoa) positiivisen tapauksen oireiden alusta tai oireettoman. Hänelle/ heille järjestetään oma erillinen eristystila, esimerkiksi mökki tai hotellihuone. Karanteenissa olevien huolto järjestetään yhteistyössä terveydenhuoltoviranomaisten kanssa. Terveydenhuollon tartuntatautiviranomaiset ohjeistavat terveysturvallisuuden toteuttamisesta.

DOKUMENTAATIO

Ryhmiä aikataulujen dokumentointi

- Jokaisen ryhmän aikataulu on nähtävissä toiminnanohjausjärjestelmässä
- Poikkeukset ja aikataulumuutokset dokumentoidaan järjestelmään kommenttiosioon
- Erityiset riskit, läheltä piti tilanteen tms. dokumentoidaan yrityksessä käytössä olevalla deviaatoraportoinnilla

Asiakkaiden yhteystietojen kerääminen ja säilyttäminen vähintään 14 pv

- Asiakkaiden yhteystiedot kerätään ja säilytetään vähintään 14 päivää
- Yksittäisten asiakkaiden kohdalla puhelinnumero tulee kerätä jokaista yksittäistä seuruetta/tilausta kohden.
- Ryhmien kyseessä ollessa puhelinnumero tulee saada vähintään ryhmän ryhmänjohtajalta tilanteissa, joissa ryhmänjohtajalla on kaikkien ryhmän jäsenten yhteystiedot ja niitä säilytetään vähintään 14pv ja ne voidaan tarvittaessa luovuttaa tartuntatauti- ja jäljitys- ja viranomaisien käyttöä varten. Mikäli tilaaja-asiakas ei voi taata tietojen saatavuutta, yritys kerää jokaisen ryhmän jäsenen yhteystiedot ja säilyttää niitä vähintään 14 pv.

Varusteiden desinfiointin dokumentointi

- varustedesinfiointi on ns. jatkuva prosessi, joka dokumentoidaan erikseen ja jolla varmistetaan, että käytetty mutta desinfiointimaton varuste ei päädy takaisin asiakaskäyttöön ennen desinfiointia. (sijoittamalla käytetyt varusteet selvästi merkittyyn erilliseen tilaan tai säiliöön)

Check-lista toiminnan varmistamisesta

Matkustaja

- Onko informoitu turvallisen matkan toimintatavoista?
- Onko tietoinen riskeistä ja mahdollisesta riskistä läheisilleen?
- Tunnistaako koronan oireet ja osaako epäillä niitä?
- Onko varautunut poikkeusjärjestelyihin ja karanteeneihin?
- Työntekijä
- Onko saanut koulutuksen epidemia-turvallisesta matkailusta?
- Tunteeko paikallisen toimintamallin?
- Onko ladannut koronavilkun?
- Tunnistaako koronan oireet ja osaako epäillä niitä?
- Tietääkö miten paikkakunnalla pääsee testiin?
- Tietääkö miten riskit läheisille huomioidaan?
- Onko huomionnut eristyspäättökseen tai karanteenin vaikutuksen arkeen?
- Tietää STM:n ohjeistuksen turismiin liittyen.

Paikalliset

- Onko annettu informaatiota tiedotusvälineisiin turvallisesta matkailusta?
- Onko olemassa yhteysnumero, johon paikalliset saavat yhteyden jos havaitsevat matkailussa poikkeavuuksia?
- Onko nettisivuilla pysyvää informaatiota toiminnasta?

Terveydenhuolto

- Onko terveydenhuolto tietoinen matkailijamääristä ja testaamistarpeesta riittävän ajoissa?
- Onko testaajat ja testauskapasiteetti riittävä?
- Onko testausuunnitelma THL:n ja STM:n edellyttämällä tasolla?
- Onko testausmenetelmät Nordlabin/Huslabin hyväksymiä ja käyttämiä?
- Ovatko testausmenetelmät riittävän nopeita?
- Onko yrittäjällä suora yhteystieto terveydenhuoltoon?
- Onko terveydenhuollolla toimintasuunnitelma positiivisten matkailijoiden varalle?
- Onko toimintasuunnitelma käsitelty yhdessä yrityksen kanssa?

Matkailuyritys

- Onko huomionnut seuraavat asiat matkan järjestämisessä:
- Terveydenhuollon informointi riittävän ajoissa matkustajien määrästä ja ajankohdista?
- Onko tarvittavat ohjeistukset saatavilla kaikilla tarvittavilla kielillä ja kaikissa tiloissa?
- Onko matkailijoille varattu oirekysely ja kuumemittari?
- Onko hygieniaan riittävästi tarvikkeita: käsidesi, hengityssuojaimet, nenäliinat

- Matkailijoiden ohjaus puhelimitse/kuvayhteydellä.
- Ruokailussa huomioitu yksilölliset ottimet ja jakelu
- Sisällä tapahtuvissa kokoontumisissa yli 2 m välimatkat toisilleen vieraiden henkilöiden välillä.
- Ryhmien välisen liikkumisen minimointi.

Sisäiset työohjeet Poropuistolla

Ravintola

- asiakkaan saapuessa ohjeistetaan asiakkaita käsien desifointiin ja jättämään yhteystiedot
  - järjestetty pöytä tätä tarkoitusta varten heti ovella
  - käsidesiä löytyy monelta pisteeltä
- turvavälit ohjeistetaan tarroilla
- väljennetään istumapaikkoja ravintolassa
- kassalle asennettu pisarasuoja pleksi
- käytetään kasvomaskeja asiakaspalvelussa ravintolaa siivotessa
- pöytäpinnat desifoidaan asiakkaiden vaihduttua
- oven rivat ja koskestuspinnat desifoidaan säännöllisin väliajoin E-Spray desinfiointilaitteella
- matkamuisto myymälä käydään läpi päivän päätteeksi E-Spray desinfiointilaitteella
- suositellaan kasvomaskin käyttöä
- keittolounaan tarjoilu, ei buffasta
- ottimet viedään servetin sisällä asiakkaalle
- varaudutaan tarvittavaan henkilökunnan lisäykseen
- huomioidaan ettei tarjoiluvälineitä pääse monet koskettelemaan

Ohjelmapalvelut

- ohjelmien aikataulutus tehdään väljäksi ja ryhmien koko otetaan huomioon
  - ei tule ruuhkaa päärakennukseen
- ryhmät ja kuljetuksessa olevat asiakkaat otetaan vastaan ulkona
  - opas ohjeistaa asiakkaat maski kasvolla
  - asiakkailla maskit kasvoilla
  - perhekunnittain asiakkaat ilmoittautuvat tai maksavat vastaanotossa
  - siirtyvät sen jälkeen varusvarastoon, jos ei ole jo aiemmin annettu varusteita
  - vältetään ruuhkaa rakennuksen sisällä
- ohjelmien esittely ja turvaohjeet annetaan ulkona tai auditoriossa väljästi
- haalarit ja varusteet erotellaan puhtaisiin ja käytettyihin
  - haalarit, kintaat ja kengät desifoidaan E-Spray desinfiointilaitteelle
  - sukat pesuun
  - välineistö käydään läpi päivän päätteeksi E-Spray desinfiointilaitteella

Ruokailut maastossa

- maskit ohjeistetaan laittamaan aina tauon ajaksi
- tehdään väljät ruokailupaikat maastoon, turvavälit
- ruoka tarjoillaan yksitellen asiakkaille
- huomioidaan ryhmäkoot ulkoruokailun toteuttamiksi turvallisesti

Tähtitaivaskota/Kopara

- paikkoja myydään vain rajoitetusti
- sama ohjeistus kuin päärakennuksella
- vältetään buffasta tarjoilua, alkuruoka laitetaan pöytiin ja pääruoka tarjoillaan
- varaudutaan tarvittavaan henkilökunnan lisäykseen

Nokipää

- vältetään nokipään ruuhkautumista
  - aikataulutus
  - tiskauksien rytmittäminen/jakaminen

Varusvarasto

- varastoon eritellään puhdas- ja likainen puoli
- asiakkaat ohjataan tullessa puhtaalle puolelle ja takaisin tullessa likaiselle puolelle
- käytetyt välineet desifioidaan E-Spray desinfiointilaitteella ja siirretään puhtaalle puolelle
- päivän päätteeksi koko varasto desifioidaan E-Spray desinfiointilaitteella

MUUT OHJEET

1. THL OHJEITUS www.thl.fi
2. LSHP ohjeet
  - a. Toimintaohje koronavirusinfektion Covid-19 epäilyssä
<https://www.lshp.fi/download/noname/%7BD838CAF9-329F-4844-A909-2987D9A549A2%7D/16047>
  - b. Covid-19 potilaan kontaktikartoitus
<https://www.lshp.fi/download/noname/%7B3CE98D47-47BA-4A2E-98C4-E1DDFCA661AB%7D/16027>
  - c. Pisaravarotoimet <https://www.lshp.fi/download/noname/%7BA3E46C1D-F504-4C25-B56A-034F8FED2B69%7D/10784>
  - d. Suojainten pukeminen ja riisuminen pisaravarotoimissa
<https://www.lshp.fi/download/noname/%7B48DFA211-B1A6-48BC-8102-A08D1E99E9A3%7D/15607>
  - e. Hengityksensuojaimen pukemishoje
<https://www.lshp.fi/download/noname/%7B9F7077DE-E4FD-4C8C-B218-BB7342AC720E%7D/4032>
  - f. Toimintaohje kuljetusalalle henkilöliikenteeseen COVID-19 tautitartuntojen ehkäisemiseksi <https://www.lshp.fi/download/noname/%7BDB6996F3-EAA8-4FF0-A81B-5B328B5DA061%7D/15718>
  - g. Ohje potilaalle: Suu-nenäsuojaimen pukemishoje
<https://www.lshp.fi/download/noname/%7BDC914597-7136-44EA-93D4-BE0680ECE9F9%7D/15782>
  - h. Ohje COVID-19 positiivisuuden vuoksi eristykseen määrätylle
<https://www.lshp.fi/download/noname/%7B965E0A13-2C38-4C9A-8EE6-07ADB9AC7769%7D/15707>
  - i. Ohje Covid-19 altistuksen vuoksi karanteeniin määrätylle
<https://www.lshp.fi/download/noname/%7BAB9879A1-183F-424F-BD57-F0D5EF9D4139%7D/16024>
  - j. Saunoja muistilista: Printattavat kyltit asiakkaille: <https://saunafromfinland.fi/wp-content/uploads/2020/05/Saunojan-muistilista.pdf>
  - k. Sauna from finland corona-ajan siivousohjeistus yleisiin saunatiloihin:
https://saunafromfinland.fi/wp-content/uploads/2020/05/Saunatilojen-siivousohjeet-epidemia-ajalle_SaunafromFinland_2020.pdf
  - l. https://www.who.int/gpsc/5may/How_To_HandWash_Poster.pdf
  - m. AVI sivusto ja ohjeet ravintoloille, omavalvontaan ja ilmoituspohjat: <http://www.avi.fi/web/avi/ohje-ravintoloiden-toiminnan-rajoittamisesta-ja-valvonnasta>
  - n. Siivousohjeistus, suojamuovit, käsineiden käyttö, hengityssuojaimen käyttö
TTL: <https://hyvatyo.ttl.fi/koronavirus/ohje-palvelualalle>
  - o.
3. KULJETUSPALVELUT / CHARTER-, REITTI- TAI TAKSILIIKENNE OHJEISTUS
4. MATKAILU- JA RAVINTOLA-ALAN OHJEET www.mara.fi